

קונטרס

אָדַר שְׁמַח

יגלה את מעלת חֲדָשׁ אָדַר, שֶׁהוּא חֲדָשׁ
הַשְּׂמֵחָה, שֶׁבְּחֲדָשׁ זֶה עוֹקְרִים אֶת הַמֶּן-
עֲמִלֵק, שֶׁהוּא כָּלֵל הַסְּפָקוֹת, וְעַל-יְדֵי תִקְוָה
הַשְּׂמֵחָה זוֹכִים לְגֵאֲלָה.

בְּנוֵי וּמֵיֶסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי

רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפּוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מְבַרְסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ

הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִיס לִיה

רַבֵּי נַתָּן מְבַרְסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמְשַׁלֵּב בְּפִסְוִקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב

עֵיהָ "ק יְרוּשָׁלַיִם תוֹבֵב" א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל
מִמְשִׁיכִים שְׂמָחָה עַל כָּל הַשָּׁנָה מִחֻדָּשׁ
אָדָר, כִּי אָז נוֹלָד מֹשֶׁה רַבְּנוּ, וְהוּא
הָאִיר אֶת הַדְּעַת הָאֲמֶת בְּעַם יִשְׂרָאֵל,
כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים יד): "אֲתָה הָרְאֵת
לְדַעַת כִּי הוֹי"ה הוּא הָאֱלֹקִים אֵין עוֹד
מִלְּבָדוּ", וְדִיקָא בְּחֻדָּשׁ זֶה רָצָה הַמֶּן
לְרֹאוֹת אֶת הָרַע וְכוּ', וְנִתְהַפֵּךְ עָלָיו
וְתָלוּ אוֹתוֹ עַל הָעֵץ. וְדָבָר זֶה קוֹרָה
בְּכָל דוֹר וְדוֹר, שְׁקָמִים רְשָׁעִים עַל
הַצְּדִיקִים, וְלְבִסּוֹף מָה שְׂרָצוּ לְרֹאוֹת עַל
הַצְּדִיקִים מִתְקַיִם בָּהֶם.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תתיז)

קונטרס

אָדֶר שְׂמֵחַ

א.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים
(תְּעִנִּית כַּט): מְשֻׁנְכָנִס אָדֶר מְרַבִּים בְּשִׂמְחָה. וְלִכֵּן הָיִית
שְׁנֻכָנִס עֲכָשׁוּ חֹדֶשׁ אָדֶר, חֹדֶשׁ אֲשֶׁר בּוֹ הַפֶּךָ לָנוּ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַצְעֵר וַיְגִזֵּן לְשִׂמְחָה וּמְשִׁתָּה, לִכֵּן
עָלִינוּ לְהִתְחִיל מֵהַחֹדֶשׁ הַזֶּה, חֹדֶשׁ אָדֶר — לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה. וּבִזְכוּת הַשִּׂמְחָה נִזְכָּה לַעֲקֹר מֵאֲתָנוּ
אֵת כָּל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א'),
סִימָן כד): מִצְוָה גְּדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְלִהְרַחֵק
אֵת הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוּרָה בְּכָל כָּחוֹ. כִּי כָּל הַמַּחֲלוֹת
וְהַחֲלָאִים רָעִים שֶׁבָּאִים עַל הָאָדָם, הֵם רַק מִחֲמַת
קְלָקוּל הַשִּׂמְחָה; כִּי כִּשְׂאָדָם שֵׁשׁ וְשִׂמְחָה, זֶה בְּעֲצָמוֹ
מְבִיא אוֹ לְבְרִיאוֹת — בְּרִיאוֹת הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף. כִּי לְהַפְּךָ —
כָּל הַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּכָל־לַיּוֹת וּבְכַפְרִטִיּוֹת
וּבְכַפְרִטֵי פְרָטִיּוֹת, זֶה רַק מִחֲמַת הָעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן,

שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וּמֵהֵיכָן בָּא עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדַכְאוֹן? מִשְׁנֵאת חַנּוּם, שְׁאֲדָם שׁוֹנֵא אֶת הַזּוּלָּת, וּמִצְטַבֵּר בְּמַחוּ וּבְדַעְתּוֹ כָּל מֵינֵי דְמִיוֹנוֹת עָלָיו, כְּאֵלוֹ הֵהוּא רוֹצֵה לְהַכְנִיעוֹ וּלְשַׁבְּרוֹ, וְכִף רוּקָם בְּמַחְשְׁבָתוֹ כָּל מֵינֵי דְמִיוֹנוֹת, עַד שְׁנַכְנַס בְּתוֹךְ עֲצָמוֹ, וְהוּא מְמַרְמֵר וּמְדַכָּא וְרוֹאֵה רַק שְׁחֹר. וּבְאַמַּת הַכֹּל רַק דְמִיּוֹן אֶחָד גָּדוֹל, כְּמוֹ שְׁאוּמֵר רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה):

כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, בַּר מֵינָן, כַּח הַמְדַמָּה מִתְגַּבֵּר עָלָיו, כַּח הַבְּהֵמִיּוֹת מִתְפַּשֵּׁט עָלָיו; כִּי בְּאַמַּת עַל הָאָדָם לְהִגִּיעַ לְמַדְרָגָה כְּזוֹ, שְׁלֵא יֵרָאֵה וְלֹא יִשְׁמַע רַק אֲמַתָּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, הַקְדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט, עַד כְּדֵי כֶּף, שְׁאוּמֵרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יומָא לח):

אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׁמוּכָן לְחַבְּרוֹ, וְאֵין מַלְכוּת נוֹגֵעַת בְּמַלְכוּת חֻבְרָתָהּ אֲפֵלוֹ כְּמֵלֵא נִימָא; מַה שְׂיָיֵף שְׁאֶחָד יִגַּע בְּשֵׁנֵי?! מַה זֶה צְרִיף לְהִיּוֹת שְׂיִהוּדֵי יִזִּיק לְזוּלָּתוֹ?! מַהֵן כָּל הַהֶסְתוֹת הַפְּרוּעוֹת? זֶהוּ כַחוֹ שְׁל הַמֶּן-עַמְלָק, שְׁבָא לְאַחַשְׁוֵרוּשׁ הַטַּפֵּשׁ וְאָמַר (אֶסְתֵּר ג, ח):

"יִשְׁנֹו עִם אֶחָד מִפְּזֵר וּמִפְּרָד מִכָּל הָעַמִּים", זֹהֵי כָּל טְמֵאת הַמֶּן-עַמְלָק, שְׁמִפְּזֵר וּמִפְּרִיד בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. כִּי כָּל כַּח הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע זֶה הַפְּרָד וּמִשְׁל', וְאִם רוֹאִים אֶחָד הַמְדַבֵּר רַע עַל הַזּוּלָּת, סִימָן שְׁרוּצָה לְהַתְנַשְׂאוֹת, וְחוֹשֵׁב שְׁבֻזָּה שְׂיִשְׁפִּיל אֶת הַזּוּלָּת —

יגדל. אֲשֶׁר אֵין לָךְ טַפְשׁוֹת יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֶּו. אָדָם צָרִיךְ לִזְכֹּר, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אֶתְנוּ, עִמָּנוּ וְאַצְלָנוּ, עַד כְּדֵי כֶּף גְּדֻלָּה הַשְּׂגָחַתוֹ הַפְּרָטִית, שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (חֵלֵץ ז'): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה, אֲלֵא אִם-כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה; אֵין מְצִיאוֹת בְּלֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּכְשֶׁאָדָם מַחְדִּיר בְּעֵצְמוֹ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, אֲשֶׁר הַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאַלְקוֹת זֶה הַכֹּל, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוּשׁ לְגִבֵי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְצָרִיכִים רַק לְהַפִּיר אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּלְדַבֵּר אֱלֹיו, וּלְהַמְלִיךְ עַל עֵצְמוֹ אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּזֶה בְּעֵצְמוֹ מְכַנְיָעִים אֶת הָמִן-עַמְּלֵק, שֶׁרָצָה לְהַפְרִיד בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלִכֵּן אוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרָכוֹת נח.): "לָךְ הַיְי"ה הַמְּלָכָה" — זֶו מְלַחֶמֶת עַמְּלֵק. בְּזֶה שְׁאָנוּ מְגַלִּים שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֵךְ וּמְלָכוּתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה, בְּזֶה בְּעֵצְמוֹ לוֹחֶמִים בְּעַמְּלֵק. וְלִכֵּן אִמְרָה אֶסְתֵּר לְמַרְדֳּכַי הַצְּדִיק (אֶסְתֵּר ד, טז): "לָךְ כָּנַס אֶת כָּל הַיְהוּדִים". אִם אָנוּ רוֹצִים לְהַתְגַּבֵּר עַל כָּל הַעַמְּלָקִים, עַל כָּל הַהֶמְנִים שֶׁקָּמוּ עָלֵינוּ מִשָּׁךְ כָּל הַדּוֹרוֹת, עַד שֶׁנִּתְעַרְבוּ בֵּינֵינוּ, שֶׁהֵם הָעַרְב־רַב, עַמְּלָקִים, הַכּוֹפְרִים בְּמְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אֵין עֵצָה אַחֶרֶת — רַק שְׂמֻחָה! כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְהִיּוֹת בְּשְׂמֻחָה, בְּזֶה בְּעֵצְמוֹ הוּא מוֹחָה אֶת עַמְּלֵק. שְׂמֻחָה — אוֹתִיוֹת שְׂמֻחָה, הֵינּוּ שְׂמוּחִים אֶת עַמְּלֵק עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה. וְלִכֵּן מִשְׁנַכְנֵס אָדַר מְרַבִּים

בשמחה, החדש הזה נהפך לנו מיום צרה ליום טוב, יום משתה ושמחה. ומה עקר המצוה? "ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים", בזה אנחנו מראים, שאנו אוהבים זה את זה. וזהו היסוד — להכניע את העצבות והמרירות והדכאונות. כי ברגע שיהודי אוהב יהודי שני, בזה הוא מבטל ממנו את כח הבהמיות, כח הדמיון שנכנס בו. יהודים צריכים להתאחד יחד, לעזור זה לזה. איזה יפי הוא זה, כשחיים ביחד ועוזרים זה לזה. זהו הנחת-רוח הגדול ביותר. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (שיר השירים ופה, פרשה ה'): אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: תנו דעתכם שלא תשנאו זה עם זה, ולא תחררו זה עם זה, שלא יאמרו מלאכי השרת לפני, תורה שנתת להם אינם עוסקים בה, והרי איבה ומחלוקת ותחרות ביניהם. כל הצרות והיסורים והמרירות והדכאונות שעוברים על כל אחד ואחד מאתנו, זה בא משנאת חנם, שאחד אינו יכול לסבל את זולתו, מהגזענות הארוכה שנטבעה בנו, ועושה אותנו ממרמרים זה על זה, ומלאי קשיות וספקות. ולכן לא בחנם שאומרים חכמינו הקדושים (שבת פח.) על הפסוק (אסתר ט, כז): קימו וקבלו — קימו מה שכבר קבלו; כי בפורים היה קבלת התורה מחדש, ברצון רב. כי עם ישראל הגיעו למדרגה כזו על-ידי השמחה, שזכו לעקר מאתם את המן-עמלק, עד שקבלו את

הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ וְלֹא בְכַפֵּיהָ אֶלָּא מֵרְצוֹן. וְלִכֵּן כָּתוּב
בְּתַקּוּנֵי זֵהָר (דף נו:), שְׁיֹם פּוּרִים גָּדוֹל יוֹתֵר מִיּוֹם
כְּפוּרִים, וְלָמָּה? כִּי כָתוּב בּוֹ כ' הַדְּמִיוֹן; הֵינּוּ יוֹם
הַכְּפוּרִים הוּא יוֹם יְחִיד בַּשָּׁנָה, שָׁבוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מוֹחֵל לְעַם יִשְׂרָאֵל כָּל עֲוֹנוֹתֵיהֶם, וְהִנֵּה נִקְרָא כְּפוּרִים,
הֵינּוּ שְׁפוּרִים גָּדוֹל יוֹתֵר, וְלָמָּה? כִּי בְּפוּרִים זֹכִים
לְהִגִּיעַ לְשִׂמְחָה כְּזוֹ, שְׁפוּרָצַת כָּל הַגְּבוּלוֹת, וִיהוּדֵי
אוֹהֵב יְהוּדֵי שְׁנֵי, שׁוֹלַח לוֹ מִתְּנוּת, וְנוֹתֵן צְדָקָה
לְאַבְיוֹנִים, וְנִתְגַּבְּרַת וּמִתְפַּשְׁטַת הָאֱהָבָה. וְלִכֵּן לֹא בְּחִנָּם
שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּעֵנִית כ.ט): מִשְׁנַכְּנֵס אָדֶר
מְרַבִּים בְּשִׂמְחָה; אֵין עוֹד שִׂמְחָה גְּדוּלָּה יוֹתֵר מֵאֱהָבָה
וְאַחֲדוּת שְׁיֵשׁ בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד
מְאֹד אוֹהֵב יְהוּדֵי שְׁאוּהֵב יְהוּדִים אַחֲרֵים, עַד כְּדֵי כָף,
שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה ב'): אָמַר
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמַשָּׁה, כָּל מֵה שְׁאַתָּה יָכוֹל לְשַׁבַּח
אֶת יִשְׂרָאֵל — שִׁבַּח, לְגַדְּלָם וּלְפַאָּרָם. הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא אוֹהֵב יְהוּדֵי שְׁמִשְׁבַּח וּמְפֹאָר נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי
אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ יִקָּר מְאֹד כָּל יְהוּדֵי, בְּאֲשֶׁר הוּא בְּנוֹ
יִתְבָּרַךְ. כְּמוֹ שְׁכָתוּב (דְּבָרִים יד): "בְּנִים אַתֶּם לַהוֹי"ה
אֶלְקִיכֶם". וְכִפִּי שְׁרוּאִים בְּגִשְׁמִיּוֹת, אָבָא שְׁמַח מְאֹד
כְּשֵׁישׁ אַחֲדוּת בֵּין יְלָדָיו, כְּשֵׁישׁ אַחֲדוּת בְּמִשְׁפָּחָה,
וְלִהְפֹּךְ, חֵס וְשָׁלוֹם, כְּשֵׁישׁ פְּרוּדִים וּמְחַלְקֵת בֵּין אַחִים
וְאַחֲיוֹת וְכוּ' וְכוּ', יִשְׁנֶה הַתְּפוּרָרוֹת, אִיזוֹ עֲגֻמַת נֶפֶשׁ יֵשׁ

לָאֵב, וְסוּבֵל בּוֹשׁוֹת וּבְזִיוֹנוֹת. וְאִם זֶה כֶּף בְּגִשְׁמִיּוֹת, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאֵין עֵרֶךְ כָּלֵל בְּרוּחָנִיּוֹת, כְּשֶׁעַם יִשְׂרָאֵל מִתְאַחֲדִים יַחַד, וְעוֹזְרִים זֶה לָזֶה, אֵינָם מְדַבְּרִים לְשׁוֹן-הָרֶע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוֹת זֶה עַל זֶה, וְעוֹזְרִים אִישׁ לְרֵעֵהוּ, גּוֹרְמִים נַחַת רוּחַ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קוֹרָא לְמַלְאָכִים וְאוֹמֵר לָהֶם: רְדוּ וּרְאוּ אֶת בְּנֵי, כִּי־צַד הֵם מִחֲזִיקִים עֲצָמָם בְּיַחַד, וְאוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה. עַל-כֵּן הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנֶּעֱזֹב כָּבֵר אֶת הַשְּׁנֵאת חַנּוּם וְהַפְּרוּדִים, אֶת הַהֶסְתוֹת הַפְּרוּעוֹת וְהַפְּלוּגִים, וְאִם יְהוּדֵי נִמְצָא בְּצַעַר וְרוּצִים לְעֲזֹרוֹ, אֵל תִּסְתַּמוּ אֶת פִּיּוֹת הַמְּסִיעִים, אֲשֶׁר זוֹ רְשָׁעוֹת מֵאֵין כְּמוֹתֶיהָ; יְהוּדֵי שְׂרוּי בְּצָרָה, אֲזִי כָל עַם יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְהִתְאַחֵד יַחַד וּלְעֲזֹרוֹ, לְהוֹצִיאוֹ מִן הַפֶּחַ יְקוּשׁ שֶׁנֶּפֶל לְתוֹכּוֹ. וְאִם בָּא פְּלוּגֵי וּמְנִסָּה לְעַצֵּר אֶת הָעוֹזְרִים, תִּדְעוּ שֶׁזֶהוּ רָשָׁע וְצָבוּעַ, זֶהוּ עֲמָלֵק. כִּי יְהוּדִים צְרִיכִים לְעֹזֵר זֶה לָזֶה, כִּי הֲרִי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין כ"ז): כָּל יִשְׂרָאֵל עֲרָבִים זֶה בְּזֶה.

נִרְאֶה וְנִתְבּוֹנֵן מָה רָצָה הַמֶּן? גִּזֵּר גְּזֵרָה עַל אַנְשִׁים, נָשִׁים וְטָף לְהִשְׁמִידָם בְּיוֹם אֶחָד. הַמֶּן-עֲמָלֵק, שֶׁהוּא כָּלֵל אַמּוֹת הָעוֹלָם הַשּׁוֹנְאִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּתַכְלִית הַשְּׁנֵאָה, כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (שַׁבַּת פ"ט): מִיּוֹם שֶׁקָּבְלוּ יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה בְּסִינַי, יִרְדֶּה שְׁנֵאָה מֵאַמּוֹת הָעוֹלָם לְעַם עוֹלָם;

וְכֵן אָמַר רַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאִי: הִלְכָה הִיא בְּיָדוֹעַ
 שְׁעָשׂוּ שׁוֹנְא לִיעֶקֶב (ספרי בהעלותך ט, י); וְכֵן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ
 הַקְדוּשִׁים (מדרש אגדה), שֶׁתִּכְף כְּשִׁינְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים,
 הָרָאוּשׁוֹן שֶׁהִתְחַבֵּר לָעַם יִשְׂרָאֵל הִיָּה עֲמֶלֶק. עֲמֶלֶקִים
 הָאֲרוּרִים הִלְלוּ שָׂרְפוֹ, חֲנֻקוֹ, שְׁחִטּוֹ וְהַרְגוֹ בְּכָל מִיָּנִי
 מִיָּתוֹת מְשֻׁנוֹת, מִיָּתוֹת אַכְזָרִיוֹת, אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 וְלֹא הָיָה אֶצְלָם הַפָּרֶשׁ בֵּין שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמְצוּוֹת לְבֵין מִי
 שְׁאִינוֹ שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמְצוּוֹת, כָּל כּוֹנְנָתָם הִטְמֵאָה הִיָּתָה
 לְהַשְׁלִיךְ אֶת כָּל יְהוּדֵי וִיהוּדֵי לְתַאֲי הַגּוֹז. וְלִכֵּן הִגִּיעַ
 הַזְּמַן עִכְשָׁו מְשֻׁנְכָנֵס אָדָר, שֶׁהוּא חֹדֶשׁ הַשְּׁמֵחָה —
 לְהַזְכִּיר לְעַצְמָנוּ, שְׁאֵם אָנוּ רוֹצִים אַחַת וּלְתַמִּיד לְהַפְטֹר
 מִהֶמֶן-עֲמֶלֶק וּמִכָּל הַצָּרוֹת, אֵין עֲצָה אַחֲרָת, אֶלֶּא
 לְהִתְאַחַד יַחַד. יְהוּדִים צָרִיכִים לְעֶזֶר זֶה לְזֶה, יְהוּדִים
 צָרִיכִים לְאַהֲבֵ זֶה אֶת זֶה, מִסְפִּיק הַפְּרוּדִים, הַמְּפֹלְגוֹת,
 פֶּלֶג, פֶּלֶג, אֲשֶׁר זֶהוּ דוֹר הַהִפְלָגָה. וְזוֹ הִיָּתָה כּוֹנְנָתוֹ שֶׁל
 עֲמֶלֶק. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מדרש שמואל יב):
 לֵץ תִּפְּהָ — זֶה עֲמֶלֶק. אֵיךְ עֲמֶלֶק מָכָה אוֹתָנוּ? עַל-יְדֵי
 לִיָּצְנוֹת. אֵין עוֹד קִלְפָה שְׁעוֹקֶרֶת אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 מִהַקְדָּשָׁה כְּמוֹ מִדַּת הַלִּיָּצְנוֹת. שְׁאַחַד עוֹשֶׂה לִיָּצְנוֹת
 מִהַזּוֹלָת. וּבְאַמַּת אוֹמֵר שְׁלֵמָה הַמְּלֶךְ: מַהִי לִיָּצְנוֹת?
 שְׁחֹק הַכֶּסֶל. מַה שֵׁיךְ שְׁאָדָם יִתְלוּצֵץ מִהַזּוֹלָת, בְּשַׁעָה
 שֶׁהוּא נִשְׁאָר לְבִדּוֹ בַּחוּץ, וּכְמֵאֵמֶר הַחֲכָם מִכָּל הָאָדָם
 (משלי ט, יב): "אִם חֲכַמָּת — חֲכַמָּת לָךְ" — אִם אַתָּה

לומד תורה, ומקיים מצוות, ואוהב כל יהודי, ואתה שמח — "חכמת לך", "ולצת" — אם אתה עושה ליצנות מכל הדבורים הללו — "לבדך תשא", לבדך תסבל. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות ב'): קשה היא הליצנות, שתחלתה יסורין וסופה כליה. רחמנא לישזבן, הליצנות שעושים מחכמי ישראל, מגדולי התורה, זה מביא את כל הצרות. וזאת המן-עמלק מחדיר בין נשמות ישראל — ליצנים. ואומרים חכמינו הקדושים (דרבן ארץ זוטא ו'): תחלת עברה הרהור הלב, שניה לה — ליצנות. ולכן אם רואים אדם ליצן, שמתלוצץ מגדולי ישראל, צריך לידע, שהוא נואף, מלא עברות, וצריכים להשמר ממנו. ומספרים חכמינו הקדושים (פסחים קיב:), שרבנו הקדוש הזהיר את בניו קדם פטירתו, ואמר להם: אל תדורו בשכנציב, משום דליצנו הוי ומשכו לך בליצנותא. שכנציב היתה עירה, ובה הרבה ליצנים, אזי הזהיר רבי את בניו, שלא יגורו בה, ולא ימשכו אחר הליצנים, שזהו כלל עמלק, רחמנא לישזבן, שמקרר את נשמות ישראל מהאמונה הברורה והמזככת, מעבודת השם יתברך, מכניס באדם עצבות ודכאון, כי בדרך כלל ליצן הוא ממרמר ומדכא, אחרת לא היה עושה ליצנות. וצריכים להשמר מאד מהמן-עמלק הזה, המלא ליצנות. ואומרים חכמינו הקדושים (שיר השירים רבה, פרשה א'): מה השמן הזה כוס

מָלֵא אֵינוּ מְזַרְזֵף, אֶף דְּבַרֵי תוֹרָה אֵינָם מְזַרְזָפִים בְּדַבְרֵי לִיְצָנוּת; טַבְעוֹ שֶׁל שְׁמֹן, שְׁעוּלָה תָּמִיד לְמַעְלָה, וּכְכֹל שְׁמֹנְסִים לְעָרֵב בּוֹ מַיִם, הַשְּׁמֵן תָּמִיד יִצוּף, כִּי אֵין יְכוּלִים לְעָרְבוֹ עִם שׁוּם מְשָׁקִים שְׁבַעוּלָם. כְּמוֹ-כֵן הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא חֲכָמָתוֹ יִתְבָּרַךְ, גְּלוּי אֱלֻקוֹת, לֵידַע אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּעוֹלָם כָּלָל, וְהַכֹּל לְכֹל זֶה אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, אֵין הִיא יְכוּלָה לְהִתְעָרֵב בְּלִיְצָנוּת, אִם נִכְנָס דְּבַר שֶׁל תּוֹרָה לְלֵב, יוֹצֵא כְּנֶגְדּוֹ דְּבַר שֶׁל לִיְצָנוּת, נִכְנָס לְלֵב דְּבַר שֶׁל לִיְצָנוּת, נִכְנָס כְּנֶגְדּוֹ דְּבַר שֶׁל תּוֹרָה. וְלִכֵּן הַמֶּן-עַמְלָק הַמְקַרֵּר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִהַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת, זֶה רַק עַל-יְדֵי לִיְצָנוּת. וּמָה אָנוּ רוֹאִים? שְׁכָל כַּח הַעֲמָלְקִים, שֶׁהֵם הָעָרֵב-רַב, פִּיֻּצַד עָקְרוּ מְלִיוֹנֵי נְשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת וְטְהוּרוֹת מִהִיֵּהְדוּת? דִּיקָא עַל-יְדֵי לִיְצָנוּת, שֶׁהִתְלוּצְצוּ מִהַמְצוּוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מְקַדְּשֵׁת שַׁבָּת, וּמְכַל הַקְּדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל. וְכֵן לְעַגּוֹ לְחֲכָמֵי הַתּוֹרָה וּגְדוּלֵי הַדוֹר. וְלִכֵּן בְּשַׁעַה שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוֹצִיא אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, מֵהַ כְּתוּב (דְּבָרִים כה) — "וְלֹא נָחַם אֱלֻקִים דְּרַךְ אֶרֶץ פְּלִישְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא". אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְדַרְשׁ שׁוּחַר טוֹב, תְּהִלִּים א') עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים א): "וּבְמוֹשֵׁב לְצִיִּם לֹא יָשֵׁב" — שֶׁלֹּא יָשֵׁב בְּמוֹשֵׁב אֲנָשִׁי פְּלִישְׁתִּים מִפְּנֵי שְׁלִיְצָנִים הָיוּ. הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא רָצָה שִׁיעֲבֹרוּ דְּרַךְ הַפְּלִישְׁתִּים, כִּי הָיוּ שְׁקוּעִים בְּלִיְצָנוּת, וְרַחֲמָנָא לִישׁוּבָן,

מי שְׁנִכְנַס בוֹ לַיְצָנוּת, אֶפְלוּ יֵרְאוּ לוֹ גְלוּי אֱלֻקוֹת
 בְּתַכְלִית הַמְדַרְגָּה הָעֲלִיּוֹנָה, יִתְלוּצֵץ מְזֵה וִירַחֵק אַחֲרֵיהֶם.
 וְלִכֵּן אַחַר הַנְּסִים הַנִּגְלִים שֶׁעָשָׂה הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 לְיִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, שֶׁקָּבְלוּ עָשָׂר מַכּוֹת, וְהַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא קָרַע לָהֶם אֶת הַיָּם, וְעָבְרוּ בְּתוֹכוֹ בַּיַּבָּשָׁה, שְׂזָהוּ נִס
 עֲצוּם וְנוֹרָא מְאֹד, אֶף-עַל-פִּי-כֵן כְּתוּב: "וְלֹא נָחַם
 אֱלֹקִים דְּרֹךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים", כִּי לַיְצָנִים הָיוּ, וְאֶפְלוּ
 שֶׁתִּגְלֶה לְלֵץ הָאוֹר אֵין סוּף, יוֹרִיד אוֹתָךְ בַּחֲזָרָה. וְזֵהוּ
 שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קלג), שֶׁכָּל
 הָעוֹלָם כְּלוֹ מְלֵא אוֹרוֹת, וְהֵיךְ הַקְּטָנָה מַעֲלֶמֶת וּמְכַסֶּה
 אוֹרוֹת אֵלוּ. אָדָם בָּא לְפָלוֹנִי, וּפְלוֹנִי שׁוֹאֵלוּ: הֵיכֵן
 הֵייתָ? וְעוֹנָה: הֵייתִי אֶצֶל חָכָם מְחַכְמֵי הַתּוֹרָה, אֶצֶל
 צַדִּיק מְצַדִּיקֵי הַדּוֹר, שֶׁמַּעֲתִי שָׁם גְלוּי אֱלֻקוֹת בְּמְדַרְגָּה
 הַכִּי עֲלִיּוֹנָה, הַחֲדִיר בִּי אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת וְכוּ',
 וּפְלוֹנִי עוֹשֶׂה בְּיָדוֹ הַקְּטָנָה תְּנוּעַת בְּטוֹל, וּמְחַיֶּה חַיּוֹף
 לְגִלְגָּנִי, וּכְבֹר הוֹרִיד אֶת אוֹתוֹ אָדָם לְשֹׂאֵל תַּחֲתִית
 וְקָרְרוּ מִן הַהֲתַעֲלוֹת וְהַהֲתַעוֹרְרוֹת שֶׁהֵיְתָה לוֹ. הֲלֹא
 שֶׁמַּעֲתִי עֲתָה דְבוּרֵי אֱלֹקִים חַיִּים, גְלוּי אֱלֻקוֹת בְּתַכְלִית
 הַמְדַרְגָּה הָעֲלִיּוֹנָה, וְהֵנָּה בָּא הַמֶּן הַרְשָׁע וְעוֹשֶׂה לַיְצָנוּת,
 וּבְנֵי-אָדָם שׁוֹמְעִים לוֹ. וְלִכֵּן לֹא רָצָה הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל יַעֲבִרוּ דְרֹךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים, כִּי הָיוּ לַיְצָנִים.
 וְכָל לַיְצָן הוּא נוֹאֵף, מִנֵּיִן? שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית י, יד): "וְאֵת
 פִּתְרוֹסִים וְאֵת כְּסֻלְחִים אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים",

אומר רש"י: שָׁהוּ נוֹאֲפִים, וַיִּצְאוּ מֵהֶם פְּלִשְׁתִּים, שָׁהוּ לִיִּצְנִים; מִכָּאן, שְׁכָל הַמִּתְלוֹצֵץ מִחֲכָמֵי הַתּוֹרָה, מִגְדוּלֵי הַדּוֹר, מִצְדִּיקֵי הָאֱמֶת, תִּדְעוּ לָכֶם שֶׁזֶהוּ נוֹאֵף. וְזֶהוּ שָׂאוֹמֵר דָּוָד הַמֶּלֶךְ (תהלים נה, כא): "שָׁלַח יָדָיו בְּשִׁלְמוֹת חֵלֶל בְּרִיתוֹ", וְזֶה עֲמֶלְק, שֶׁהִכְשִׁיל אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּנֹאֵף וְכוּ'.

וְלָכֵן דִּיּוֹקָא בַּחֲדָשׁ הַזֶּה מִשְׁנַכְנַס אָדַר — מֵרַבִּים בְּשִׁמְחָה, וְהַשְׁמַחָה הַזֹּאת מוֹחֲקֶת אֶת עֲמֶלְק, מוֹחֲקֶת אֶת הַקְּרִירוֹת שְׁמַכְנִים בְּנוֹ, וּמְבִיאָה אוֹתָנוּ לְאַחֲדוּת, שְׁנֵת־אֶחָד יַחַד וְנַעֲזֹר זֶה לְזֶה. הַגִּיעַ הַזֶּמֶן שֶׁנַּעֲזֹב כְּבָר אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת, וְנִחַדֵּל מִן הַגְּזַעְנוֹת הָאֲרוּרָה, שְׂאֶחָד אֵינוֹ סוֹבֵל אֶת זוּלָתוֹ, מַה זֶה צָרִיף לִהְיוֹת?! הֲרֵי זֶה בָּא מֵעֲמֶלְק. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ תַּנְחוּמָא פִּי תַצֵּא ט'): עֲמֶלְק — עַם־לֶק, שְׁבֵא לְלוּק דָּמָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּכָלֵב. וּבְכָלֵל זֶה כָּל אֲנָשִׁים הָרוֹקְדִים עַל דָּם הַזּוּלָת, אֲשֶׁר פֶּלֶא גְדוֹל — הֵיכָן הִרְחַמְנוֹת שְׁלֵהֶם?! יְהוּדֵי נִמְצָא בְּצָרָה גְדוֹלָה, וְאֵיךְ יִכּוּלִים לִישֵׁן?! כִּיצַד יִכּוּלִים לְהִמְשִׁיף בְּעֶסְקִים וְכוּ'?! וּבִפְרָט כְּשֵׁישׁ אַחֲרֵים שְׂרוּצִים לְעֲזָרוֹ, וּמִשְׁתִּיקִים גַּם אוֹתָם, וּמוֹנְעִים מֵהֶם לְעֲזֹר, הֵיִתְכֵן?! הֲלֹא חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בִּיצָה לֵב): כָּל הַמֵּרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, בְּיָדוּעַ שֶׁהוּא מִזְרַעוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ, וְכָל מִי שֶׁאֵינוֹ מֵרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, בְּיָדוּעַ שֶׁאֵינוֹ

מזרעו של אברהם אבינו. מאין יודעים שהוא יהודי טהור, ולא התבוללה משפחתו במשך הדורות! כי סוף כל סוף עם ישראל בגלות אלפים שנה, ומי יודע אם לא התערב מישהו מבני המשפחה בין הגויים? אלא אם יש לאדם רחמנות על זולתו, ורוצה למסור נפשו בעבור יהודי אחר, סימן שהוא יהודי טהור. אבל אם, חס ושלום אדם עושה כל מיני מאמצים רק לעקר את זולתו, צריכים לדעת שמספן, אדם זה שרשו מגוי.

ולכן עכשו משנכנס אדר מרבים בשמחה, עלינו לעשות כל מיני פעולות שבעולם שהחדש הזה נהיה רק בשמחה, וכל יום ויום שבא עלינו נהיה בשמחה יותר גדולה, והשמחה הזו תביא לנו ישוב הדעת, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י'): מה שהעולם רחוקים מהקדוש-ברוך-הוא, כי אין להם ישוב הדעת, ולמה אין להם ישוב הדעת? כי אינם בשמחה, וכשאדם בשמחה — אוהב את כלם. הנה אדם עושה שמחה, חתנה לבנו או לבתו, הוא בשמחה עצומה, ומקבל את כלם בסבר פנים יפות, כי מרב שמחה שוכח את כל החשבונות הפרטיים שיש לו עם הזולת, וקורא לכל אחד: בא תשמח, בא תרקד, בא תשתה. כך צריך להיות חדש אדר, לעזוב את כל השטיות, את כל הרשעות שנדבקה בנו, ונתחיל לעסק במחית עמלק,

שְׁזֶה הַסְּפָקוֹת וְהַקְּרִירוֹת, עֲמִילָק זֶה גִּימְטְרִיָּה סֶפֶק,
 שְׁמִכְנִיס בְּאָדָם קְשִׁיוֹת (שְׁמוֹת יז): "הַיֵּשׁ הַיְיָ" הַבְּקָרְבָנוּ
 אִם אֵין", וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יִלְקוּט שְׁמַעוֹנִי
 שְׁמוֹת יז, רָמְזוּ רַסח): כָּל זְמַן שֶׁזָּרַע עֲמִילָק קָיָם כְּאֵלוֹ —
 פָּנִים מְכֻסּוֹת, נֶעְקָר עֲמִילָק מִן הָעוֹלָם נִתְגַּלָּה הַפָּנִים.
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אֶתְנוּ עִמָּנוּ וְאַצְלָנוּ, וְלָמָּה
 אוֹמְרִים שְׁיֵשׁ הַסְּתֵרֶת פָּנִים, הֲלֹא גְלוּי אֱלֻקוֹת יֵשׁ, כִּי
 מִי הוֹלֵךְ בְּנוֹ, מִי מִתְנוּעֵעַ בְּנוֹ, מִי מְדַבֵּר בְּנוֹ, מִי מְסַתְּפֵל
 בְּנוֹ, מִי חוֹשֵׁב בְּנוֹ אִם לֹא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! וְכִי־צָד
 יִתְכַּן הַסְּתֵרֶת פָּנִים, שְׁלֹא מְכִירִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וַיֵּשׁ הַסְּתֵרֶה שְׁבִתוֹף הַסְּתֵרֶה, הֲלֹא מְלֹא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ, כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ זֶה אֱלֻקוֹת? אֵלֶּא אוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנַחֲוּמָא גִּשָׁא): בְּתַחֲלָה קָדָם שְׁחֻטָּאוּ
 יִשְׂרָאֵל, הִיָּתָה הַשְּׁכִינָה עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּיּוֹן שְׁחֻטָּאוּ,
 סָלְקוּ מֵהֶם אֶת הַשְּׁכִינָה. נִמְצָא, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 פֹּה, וּמָה שְׁאִינְךָ רוֹאֶה אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, זֶה מַחְמַת שְׁחֻטָּאת.
 וְזֶהוּ שְׁאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן כב):
 הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם, מְכַנֵּס כְּפִירָה לְאָדָם. וְלֹא בְּחָנָם
 שְׁאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ה'), שֶׁהֶעֱקָר
 הוּא אֲמוּנָה, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׁ הֵיכָן אֲנִי אוֹחֵז
 בְּאֲמוּנָה, כִּי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁסוּבְלִים מַחְלוֹת וְחֻלָּאִים
 רְעִים, הַכֹּל בָּא מִחֲסָרוֹן אֲמוּנָה, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל
 (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לג): אֲצֵל הָעוֹלָם אֲמוּנָה הוּא דְּבַר קָטָן,

אָבֵל אֶצְלֵי הָעֵקֶר הוּא אַמוּנָה; כִּי בָזָה שְׂאֲדָם מְחֻזָּק
 עֲצָמוּ בְּאַמוּנָה, הוּא תְּמִיד שְׂמַח, וְעוֹקֵר מֵעֲצָמוּ אֶת
 הַמֶּן-עֲמָלֵק, וְאִזּוּ יֵשׁ אֶהְבֶּה בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֶחָד
 עוֹזֵר לַשְּׂנִי. כִּי לָמָּה אֵין עוֹזְרִים זֶה לָזֶה? מִחֲמַת הַגְּאוּה
 שֵׁישׁ בֵּין הַבְּרִיּוֹת, וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
 (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פָּרָשָׁה יֵג, סִימָן ג'): "גְּאוּת אָדָם תִּשְׁפִּילֵנוּ" —
 זֶה עֲמָלֵק שֶׁנִּתְגָּאָה עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּחֻרּוֹפֵיו
 וּגְדוּפֵיו. וְלָכֵן אִם אָנוּ, חַס וְשְׁלוֹם, מְחַרְפִּים וּמְגַדְּפִים
 יְהוּדֵי אַחֵר, סִימָן שֶׁנִּכְנָס בְּנוֹ עֲמָלֵק. וְאִם-כֵּן מִשְׁנִכְנָס
 אָדַר מְרַבִּים בְּשִׂמְחָה, וְהַשְׂמָחָה צְרִיכָה לְמַחֹת אַחַת
 וּלְתַמִּיד אֶת הַגּוֹזְעֵנוֹת הָאֲרוּרָה, אֶת הַמַּחְלָקֶת וְהָאִי
 הַבְּנוֹת הַשׁוֹרְרִים בֵּין הַבְּרִיּוֹת, וְיִהוּדֵי צָרִיף לְעוֹזֵר לִיהוּדֵי
 שְׂנִי, וּבָזָה נִעְקֹר אֶת הַמֶּן עֲמָלֵק, וְאִזּוּ נִזְכָּה לְגֵאֲלָה
 הַשְּׁלָמָה, שְׁבוּא יְבוּא מִלֶּךְ הַמְּשִׁיחַ וְיִגְאֲלֵנוּ גְּאֻלַּת עוֹלָם.

ב.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים:
 מִשְׁנִכְנָס אָדַר מְרַבִּים בְּשִׂמְחָה; וּפְרָשׁוּ הַצְּדִיקִים:
 כְּשִׂמְחָה בְּשִׂמְחָה — מִמַּעֲטִים אֶת הַקְּלָפוֹת וְהַסְטְרָא
 אַחֲרָא, אֶת הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים, כִּי הַשְׂמָחָה הִיא הַמַּדְרָגָה
 הַכִּי עֲלִיוֹנָה שְׂאֲדָם צָרִיף לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ — לְשִׂמְחָה
 בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וַיֵּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל בְּמָה לְשִׂמְחָה —

שְׂזַכֵּינוּ לְהַבְרֵא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת.
עִם יִשְׂרָאֵל עִם מְלֵא רַחֲמִים, כְּמֵאמָרָם ו'ל' (בִּיצָה לִב):
כָּל הַמְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, בְּיָדוּעַ שֶׁהוּא מִזֶּרְעוֹ שֶׁל
אַבְרָהָם אָבִינוּ, וְכָל מִי שֶׁאִינוּ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, בְּיָדוּעַ
שֶׁאִינוּ מִזֶּרְעוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ; נִמְצָא, שֶׁאַבְרָהָם אָבִינוּ
הָיָה הַיְהוּדִי הָרֵאשׁוֹן שֶׁגָּלָה וּפְרָסָם אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, עַד כְּדֵי כִּף שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (סִפְרֵי הָאֲזִינוּ שִׁיג): עַד שֶׁלֹּא בָּא אָבִינוּ אַבְרָהָם
לְעוֹלָם, כְּבִיכּוֹל, לֹא הָיָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֶךְ אֱלֹהִים
עַל הַשָּׁמַיִם, אָבִינוּ אַבְרָהָם הִמְלִיכּוֹ עַל הַשָּׁמַיִם וְעַל
הָאָרֶץ; הֵינּוּ עַד אַבְרָהָם אָבִינוּ הָיָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
נִקְרָא אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, כִּי גַם הַגּוֹיִים מְפִירִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, אָבֵל הֵם דוֹחִים אוֹתוֹ לַשָּׁמַיִם, אָבִינוּ אַבְרָהָם
הוֹרִידוֹ לָאָרֶץ, כִּי גָלָה וּפְרָסָם תָּמִיד אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, עַד שֶׁהַכְּנִיסוֹ יִתְבָּרַךְ בְּפִיּוֹת כָּל הַבְּרִיּוֹת, שֶׁכָּל אֶחָד
יְדַבֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁנִּקְרָא אֱלֹהֵי הָאָרֶץ. וְלִכֵּן לֹא
בְּחִנָּם שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה מַג):
אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְאַבְרָהָם, אָנִי לֹא הָיָה שְׁמִי נִכְרָה
לְבְרִיּוֹתִי, וְהַכְּרַת אוֹתִי בְּבְרִיּוֹתִי, מִעֲלָה אָנִי עֲלֶיךָ כְּאִלּוּ
אֲתָה שִׁתַּף עִמִּי בְּבְרִיתוֹ שֶׁל עוֹלָם; מִי שֶׁמְפָרְסֵם אֶת
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֹה בְּעוֹלָם הַזֶּה, לִידַע, לְהוֹדִיעַ
וּלְהוֹדִיעַ אֲשֶׁר דָּבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוּ נֶעֱשֶׂה מִעֲצָמוֹ,
אֲלֹא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן, הוּא נֶעֱשֶׂה שִׁתַּף

לְאַבְרָהָם אָבִינוּ, שֶׁהִיא שְׂתָף לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוּצָה שְׂתַמִּיד נְדַבֵּר מִמֶּנּוּ וְנִזְכִּיר אוֹתוֹ, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (תְּנַחֲוּמָא נְשֵׂא): מִיּוֹם שֶׁבָרָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹלָמוֹ נִתְאַוָּה שִׁיְהִיה לּוֹ דִּירָה בְּתַחְתּוֹנִים. וְזוֹ עֲבוּדַת כָּל הַצְּדִיקִים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר — לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעוֹלָם. וּבְרַגַע שֶׁאָדָם מִחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדֵּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדַבֵּר גָּדוֹל וְדַבֵּר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ אֶלָּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמֵּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, זֶה מְכַנֵּס שְׂמֵחָה עֲצוּמָה בְּאָדָם, כִּי אֵין עוֹד שְׂמֵחָה כְּשִׂמְחַת הַדְּבָקוֹת בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְרוּשְׁלַיִם סֵפֶה ה, א): אֵין רוּחַ הַקְדָּשׁ שׁוֹרָה אֶלָּא עַל לֵב שְׂמֵחַ; וְלִכֵּן מְצִינוּ שֶׁהַנְּבִיאִים לֹא נִבְּאוּ נְבוּאָה אֶלָּא עַל-יַדֵּי שֶׁהִיא לְפָנֶיהֶם תָּף וְנָבֵל וְכִנּוֹר, וְהָיוּ מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים. וְהִנֵּה זֶה לְעֵמֶת זֶה כְּנֶגֶד עִם יִשְׂרָאֵל מֵאֵז שֶׁיִּצְאוּ מִמִּצְרַיִם לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי, הַצְּטַרְף אֲלֵיהֶם הָעַרְב־רַב, שְׂרָאשֵׁם הָיָה עֲמֶלֶק. הַעֲמֶלְקִים הָאֲרוּרִים הֵם הַצִּיּוֹנוֹ לְעַם יִשְׂרָאֵל, הַכְּנִיסוֹ סִפְקוֹת בְּעַם יִשְׂרָאֵל "הַיֵּשׁ הַיּוֹי" הַבְּקָרְבָנוֹ אִם אֵין" (שְׁמוֹת יז), הֵם קָרְרוּ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִהֶאֱמוּנָה, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (דְּבָרִים כה): "אֲשֶׁר קָרַף בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתָךְ מִמִּצְרַיִם", כִּי עֲמַל"ק גִּימְטְרִיָּה סִפְקָה, זֶה לְעֵמֶת זֶה נֶגֶד הָאֱמוּנָה. יְהוּדֵי צָרִיף לְהִיּוֹת כָּל-כָּף דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתַמִּיד לְזִכֹּר, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדֵּיו

יתברך כלל, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, אז יהיה תמיד שמח, לא-כן כשאדם חושב שיש טבע, מקרה ומזל, אז הוא בעצבות ובמרירות ובדכאון, ושואל קשיות וספקות למה, למה לפלוני הולך כך, ולי הולך אחרת? ! שאלו הספקות הכניס המן. ולכן כל העצבות והמרירות והקשיות והספקות שיש לאדם, נמשכים מעמלק. אבל הקדוש-ברוך-הוא אמר: מלחמה להי"ה בעמלק מדר, דר, את העמלק הזה לא יכולים לבטל בפעם אחת, אלא בכל דור ודור קמים עלינו כל מיני עמלקים, ערב-רב, שרוצים לעקר מאתנו את האמונה הברורה והמזככת בו יתברך. וזה מה שמכניס בנו עצבות ומרירות ודכאון, שאין אחד מאתנו נקי מזה, כל אחד ואחד עוברים עליו משברים וגלים, ספקות וקרירות, הנה הוא בוער להקדוש-ברוך-הוא, חוזר בתשובה שלמה, מקבל על עצמו קבלות חזקות, שכבר יהיה חזק באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, שיקבל את התורה ויקים מצוות בשמחה עצומה, ופתאם הכל נחשף ממנו ויש לו רק ספקות וקשיות על עצמו, על אחרים, על הקדוש-ברוך-הוא, על התורה, על המצוות, על הצדיקים, אשר כל זה בא מעמלק. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (תענית כט.): משנכנס אדר מרבים בשמחה. מה היה באדר? אלא המן-עמלק הפיל פור

הוא הגורל, ועָרַף חֶשְׁבוֹן: הִנֵּה בַחֲדָשׁ הַזֶּה, חֲדָשׁ אֲדַר, נִפְטָר מִשֶּׁה רַבֵּנוּ, אֲשֶׁר הוּא הוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי, וּבְיַדַי בַּחֲדָשׁ זֶה אוֹכַל לְכַלּוֹת אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲבָל לֹא יָדַע, שֶׁבוּ בַּחֲדָשׁ שֶׁנִּפְטָר מִשֶּׁה, בּוּ בַּחֲדָשׁ נוֹלַד מִשֶּׁה, וּמִשֶּׁה רַבֵּנוּ חַי וְקַיִם, כִּי הוּא מְסַר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל עִם יִשְׂרָאֵל, וְהוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְהַתּוֹרָה נִקְרְאת עַל שֵׁם מִשֶּׁה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְלָאכִי ג, כב): "זָכְרוּ תּוֹרַת מִשֶּׁה", וְהַתּוֹרָה נִצְחִית, וְזוֹ הִיְתָה טְעוּתוֹ, שֶׁחָשַׁב שִׁיכּוּלִים לְכַלּוֹת אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלִכְּנֹן בְּכַח מִשֶּׁה בָּא מְרֻדְכֵי הַצְּדִיק, שֶׁנִּקְרָא אִישׁ יְהוּדִי, שֶׁהִיָּה כּוֹפֵר בְּעִבּוּדָה זָרָה, וְגָלָה וּפְרָסָם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְכָל עִם יִשְׂרָאֵל, וְהַחֲדִיר בָּהֶם שְׂמֻחָה שְׁלֵא יִתְיַאֲשׁוּ, הַכְּנִיס בָּהֶם תְּקוּהָ, שְׁלֵא יַעֲזְבוּ עַצְמָם, וְלִמַּד אוֹתָם בְּטַחֲחוֹן, אֵיךְ לְבַטֵּחַ בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּמַּצְבִּים הַכֵּי קָשִׁים, אֵיךְ לֹא לְהִשָּׁבֵר, רַק לְהִתְחַזֵּק בַּתְּפִלָּה אֵלָיו יִתְבַּרַךְ. וּבְכַח זֶה זָכָה לְהִפָּךְ אֶת הַגְּלָגֶל. וּמָה שֶׁרָצָה הָמָן הָרָשָׁע לְרְאוֹת בְּעַם יִשְׂרָאֵל, רָאוּ אֶת זֹאת בּוּ, שֶׁתָּלוּ אוֹתוֹ וּבְנָיו עַל הָעֵץ. וְלִכְּנֹן לֹא בַחֲנָם, שֶׁמִּשְׁנַכְּנָם אֲדַר מְרַבִּים בְּשְׂמֻחָה, שֶׁהַחֲדָשׁ הַזֶּה הוּא חֲדָשׁ הַשְׂמֻחָה. וְעֵלִינוּ לְרְאוֹת לְהַמְשִׁיךְ חֲדָשׁ זֶה, חֲדָשׁ אֲדַר, עַל כָּל הַשָּׁנָה, לְהִיּוֹת כָּל הַשָּׁנָה בְּשְׂמֻחָה, כִּי עָקַר כַּח הָעַרְב־רֵב, שֶׁהִרְאָשׁ שְׁלָהֶם הוּא עֲמָלֵק — רַק לְהַכְנִיס בְּאָדָם פְּרוּדִים, כִּי כַח עֲמָלֵק וְהָמָן הָרָשָׁע — לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בְּנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְלִכְּנֹן

אָמַר לְאַחַשְׁרוּשׁ (אָסְתֵּר ג'): "יִשְׁנֹו עִם מַכְזֵר וּמַכְרָד בֵּין הָעַמִּים", עִם יִשְׂרָאֵל מַכְזָרִים וּמַכְרָדִים, כִּי זֶה טְמֵאֹת הַמֶּן-עַמְלָק וְהָעַרְב־רַב בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, שְׁעוֹשִׁים לִיצְנוֹת מִהַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת, שְׁאֵלוּ הֵיוּ הַמְשֻׁכִּלִים הָאֲרוּרִים, שֶׁהִכְנִיסוּ אֶת הַהִשְׁכָּלָה הָאֲרוּרָה בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכָךְ הִעֲבִירוּ עַל הַדַּת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, מְלִיוֹנִים מֵאַחֲיֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, רַק עַל-יְדֵי לִיצְנוֹתָם, שֶׁהִתְלוּצְצוּ מִחֲכָמֵי הַתּוֹרָה, חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, צְדִיקֵי הַדּוֹר. כִּי קִלְפַת הַלִּיצְנוֹת זֶה בְּעֵצְמוֹ הַמֶּן. כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ אַגְדָּה): לֵץ תִּפְּחֶה — זֶה הַמֶּן, שֶׁהִיָּה לִיצָן. וְאֵלוּ הַלִּיצְנִים, הֵם הָעַמְלָקִים הָאֲרוּרִים, רְאִשֵׁי הָעַרְב־רַב. וְהֵם אֲשֶׁר גּוֹרְמִים לְעַם יִשְׂרָאֵל לְעֹזֵב אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְחַלֵּל שַׁבַּת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, שְׁזָה בְּסִקְלָהּ. אָנוּ שׁוֹמְעִים בְּכָל יוֹם תְּאַנּוֹת דְּרָכִים, מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת וְאַכְזָרִיוֹת, וְאַף אֶחָד אֵינוֹ קוֹלֵט שְׁזָה בְּכָלֵל וּבְגִלְלַת חִלּוּל שַׁבַּת, שְׁאֵלוּ הָעַרְב־רַב הָעַמְלָקִים רוֹצִים לְהִשְׁפִּיחַ מֵעַם יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבַּת שֶׁהִיא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (שַׁבַּת י); רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם מְסֻתוֹבְבִים עֲנִיִּים וְאַבְיוֹנִים, וְאֵין לָהֶם לְגַמֵּר אֶת הַשָּׁבוּעַ, וְהַכֹּל בָּא מִחֲמַת חִלּוּל שַׁבַּת, כִּי אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה יא, סִימָן א'): בְּרַבְּתַת הַוַּי"ה הִיא תַעֲשִׂיר — זֶה בְּרַבְּתַת שַׁבַּת; כָּל הַבְּרָכוֹת בָּאוֹת לְאָדָם רַק עַל-יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבַּת, וְלָכֵן מְצִינוּ, שְׁוֹשְׁתֵי הַכְּרִיחָה אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל לְחַלֵּל שַׁבַּת, וּלְבַסּוֹף

היתה לה מפלה גדולה מאד, ואחשורוש בעצמו הרג אותה, כן יאבדו כל אויביך השם, אלו שמכריחים את נשמות ישראל לחלל שבת, סופם יהיה רע ומר.

ולכן עלינו לקבל על עצמנו עכשו בחדש אדר, ובפרט ביום הפורים, קבלת התורה מחדש, כמו שאומרים חכמינו הקדושים (שבת פח.): קימו וקבלו — קימו מה שקבלו כבר, על-ידי מרדכי הצדיק שנקרא איש יהודי וכפר בעבודה זרה, עם ישראל חזרו בתשובה שלמה, וקבלו על עצמם מחדש לשמור שבת ולקיים מצוות וללמד תורה. ולכן אומרים חכמינו הקדושים: משנכנס אדר מרבים בשמחה; בחדש הזה עלינו להתחזק להיות בשמחה, אחרי שעברו על עם ישראל אלפים שנה כל מיני יסורים מאמות העולם, שהרגו, שחטו, טבחו ושרפו אותם בכל מיני מיתות משנות ואכזריות, ואין עליהם שום למוד זכות, וכל הגויים יש להם יד ברציחת עם ישראל, והנה אנו עומדים לפני היום הקדוש והנורא יום הפורים, יום של שמחה, יום שאנו צוחקים מהערב-רב העמלקים, שמבזים את כל הקדוש לעם ישראל, אנו לועגים להם: אתם חשבתם שתוכלו למחק את השבת? אתם חשבתם שתוכלו לסגור ישיבות ובתי ספר שלומדים שם אמונה בהקדוש-ברוך-הוא לא ולא! מכם לא ישאר שום

דָּבָר, אַתֶּם עַרְב־רַב עֲמֻלָּקִים, וְעַם יִשְׂרָאֵל עִם קְדוֹשׁ וְטָהוֹר, רוֹצִים לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹן הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וּמָה אָנוּ רוֹאִים? שְׁעָקָר מְצוֹת הַפּוֹרִים זֶה מְשֻׁלַּח מְנוֹת אִישׁ לִרְעֵהוּ וּמִתְנוֹת לְאֲבִיוֹנִים. בְּיוֹם הַפּוֹרִים מִתְגַּלֶּה הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁאֶחָד אוֹהֵב אֶת הַשְּׁנִי, לֹא כְמוֹ שֶׁהֶמֶן הִרְשָׁע קִטְרָג וְאָמַר (אֶסְתֵּר ג'): "יִשְׁנֹו עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפְּרָד בֵּין הָעַמִּים", לֹא וְלֹא! עִם יִשְׂרָאֵל מְאֻחָדִים, שְׁזֶה הִיָּה כַח אֶסְתֵּר הַמְּלָכָה, שְׁאֻמְרָה: "לֵךְ כְּנֹס אֶת כָּל הַיְהוּדִים", אִם אָנוּ רוֹצִים לְרְאוֹת יְשׁוּעָה, וְהַעֲקָר — שְׁנִגְאֵל מִהַגְּלוּת הַמְּרָה הַזֹּאת שְׁעוֹבֶרֶת עָלֵינוּ אֲלֵפִים שָׁנָה, עָלֵינוּ לְהִתְכַּנֵּס יַחַד, וּלְקַבֵּל עַל עַצְמֵנוּ בְּחֹדֶשׁ אֲדָר הַזֶּה אֶהְבָּה, לְאַהֵב אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא ט), שְׁבֵית-הַמִּקְדָּשׁ לֹא חָרַב אֲלֵא עַל-יַדֵי שְׁנֵאת חָנָם וְעַדִּין מְרַקֵּד בֵּינָן; אֲלֵפִים שָׁנָה שְׁאָנוּ מְקוֹנְנִים וּמְאוֹנְנִים וּמְצַטְעָרִים עַל חֲרַבְן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וּמְצַפִּים בְּכָל יוֹם, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם עָלֵינוּ, וְיִבְנֶה לָנוּ אֶת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְיִקְבֹּץ אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְעַדִּין אָנוּ רְחוּקִים מִזֶּה, וּמֵרַ מְאֹד, וְהַגְּלוּת אֲרַכָּה, וְהַחֲשֵׁךְ מִתְמַשֵּׁךְ, וְאֵינָנוּ יוֹדְעִים הַתְּרוּץ לְמָה?! כִּי עַדִּין עֲמֻלָּק בְּתוֹכֵנוּ. וְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתָּנוּ נִגּוּעַ בְּנִגְעַת הַגְּזֻעָנוּת, הוּא שׁוֹנֵא אֶת הַזוּלָּת, יֵשׁ אֲצִלוֹ רְשָׁעוֹת כְּלָפֵי הַזוּלָּת, וְהִבָּה לֹא נִטְעָה עַצְמֵנוּ — הָאֵם אָנוּ אוֹהֲבִים כָּל יְהוּדֵי בְּאֶשֶׁר הוּא יְהוּדִי?! הָאֵם

אנו מרחמים על כל יהודי? הלא חכמינו הקדושים
 אומרים (ספרי עקב מט): ללכת בכל דרכיו — אלו דרכי
 הקדוש-ברוך-הוא, אל רחום וחנון, מה המקום נקרא
 רחום וחנון אף אתה הוי רחום וחנון. יהודי צריך
 להיות רחמן, לרחם על הזולת, האם יש בנו את זאת?!
 הבה לא נשטה עצמנו, הבה לא נשקר אחד את השני,
 שמדברים כל-כך מאהבה, משלום, בשעה שעדין אנו
 רחוקים מזה מאד מאד. ולכן עקר המצוה בחדג הפורים
 — לשלח מנות איש לרעהו, לשלח מתנות זה לזה,
 להראות שאנו כן אוהבים את הזולת, ומתנות
 לאביונים, שאנו עוזרים לדלים ואמללים. לצערנו הרב,
 כמה אלמנות צעירות ישנן, עם יתומים ויתומות, ומי
 דואג להם?! האם אנו מחפשים ומבקשים נצרכים,
 שבוירי לב ונדכאים, לעזרם?! האם אנו מתעניינים
 ביהודים גלמודים, שחיים לבדם, לשמחם, לחזקם
 ולעודדם?! האם אנו הולכים לחפש אחר אנשים
 קשישים לסייע להם?! הלא אנו גרים באותו בנין,
 ויכולים לעבר יום אחר יום עשרות פעמים ליד דלתו
 של שכן גלמוד, ולא ננקש על דלתו להתעניין בו וכו',
 בקומה מתחתנו או מעלינו יכול לגור זוג קשישים,
 שאין להם אף אחד שיעזר להם, האם אנו שולחים את
 ילדינו להגיש להם סיוע?! לשאלם אם זקוקים הם
 לאיזה עזר, קנייה וכדומה?! הלא זו המדה היפה ביותר

של עם ישראל, רחמנים בני רחמנים. ואומרים חכמינו הקדושים (ירושלמי בבא קמא ח, ז): בזמן שאתה רחמן, המקום ירחם עליך; וזה סוד חג הפורים. ולכן לא בחנם שאומרים חכמינו הקדושים (ירושלמי תענית ב, יב): כל המועדים יהיו בטלים, וימי הפורים לא יהיו נבטלים לעולם, שנאמר (אסתר ט, כח): "וימי הפורים האלו לא יעברו מתוך היהודים"; איך יתכן שכל המועדים יהיו בטלים — חג הפסח, סכות, שבועות וכו' וכו', והלא שום דבר מהתורה לא משתנה? אלא בפורים מתגלה אור גדול מאד, כמובא מהאר"י ז"ל, שאז זהו מחין דאבא בלי שום לבושים, כי כל החגים באים ממחין דאימא עם לבושים, לא-כן חג הפורים, אז מאיר אור הקדוש-ברוך-הוא בגלוי רב כזה, בשמחה כזו, למעלה מכל ההגבלות והצמצומים, ומתגלה הקדוש-ברוך-הוא בגלוי רב בלי שום לבושים. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (מגלה ז): חייב אניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי; בפורים צריכים להגיע לשמחה כזו, להיות בטל ומבטל לאין סוף ברוך הוא, עד שלא יהיה אצלו הפרש בין ארור המן לברוך מרדכי, כי יהיה גלוי אלקות כזה, שכל הקלפות יתבטלו, כל ההמן-עמלק שמכניס קרירות ורשעות בעם ישראל — יתבטל לגמרי, כי בפורים תתגלה האהבה שיש לעם ישראל

אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֶכֶן "קִיְמוּ וּקְבְּלוּ" אֶת הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ מֵאַהֲבָה, כִּי בִימֵי מְרַדְכֵי קְבֻלוֹ אֶת הַתּוֹרָה מֵאַהֲבָה, וּבִימֵי מֹשֶׁה קְבֻלוֹ אֶת הַתּוֹרָה מִיִּרְאָה. וְלֶכֶן לֹא בַחֲנָם, שְׁלֹגְבֵי הָאוֹר שְׁמִתְגַּלֶּה בַּפּוֹרִים כָּל הַמוֹעֲדִים יְהִיוּ בְּטָלִים, כִּי הָאוֹר הַזֶּה כָּל-כָּף גָּדוֹל, שְׁאִין בְּכָל הַחֲגִים. וְלֶכֶן יְכוּלִים לַפְעֵל בִּימֵי הַפּוֹרִים יִשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, אִם אָדָם לֹא יִהְיֶה בְּטָלָן, וַיִּבְקֹשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיוֹם הַפּוֹרִים כָּל צָרְכָיו — יִקְבַּל הַכֹּל, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (ירוּשְׁלַמִי מִגְּלָה ה.): כָּל הַפּוֹשֵׁט יָדוֹ לְטַל — נוֹתְנִים לוֹ. בְּדֶרֶךְ כָּלֵל כְּשֵׁנוֹתְנִים צְדָקָה צָרִיף לְבִדֵּק לְמִי נוֹתְנִים, וְאִם אָדָם נוֹתֵן צְדָקָה לְעֵנִי שְׁאִינוֹ הַגּוֹן, לֹא דֵי שְׁלֹא יִקְבַּל שְׂכָר, אֲלֵא יִקְבַּל עֲנֹשׁ, כִּי עֲקָר הַצְּדָקָה צָרִיף לְתַת לְלוֹמְדֵי תוֹרָה, לְעֵנִיִּים מְהֻנְנִים, לְאַלְמָנוֹת וַיתוּמִים, לְכוֹלְלִים, יְשִׁיבוֹת וְתַלְמוּדֵי תוֹרָה, לְצַדִּיקִים הַדְּבוּקִים בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת פְּדִיוֹן נַפְשׁ וּלְהוֹצִיאוֹ מִהַצָּרוֹת, וּבִימֵי הַפּוֹרִים מִתְגַּלֶּה אוֹר כְּזֶה, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל מִתְאַחֲדִים יַחַד, וְלֹא בּוֹדְקִים בְּאַף אֶחָד, אֲלֵא כָּל הַפּוֹשֵׁט יָדוֹ — נוֹתְנִים לוֹ, בְּלִי שׁוֹם הַפְּרִשׁ כָּלֵל. וְלֶכֶן אָמְרוּ הַצַּדִּיקִים: כְּדִגְמָא דְלִתְתָא דְגְמָא דְלַעִילָא, כְּמוֹ שְׁמִתְנַהֲגִים פּוּה לְמַטָּה, שְׁאֶחָד עוֹזֵר לְשֵׁנִי וְאִינוֹ מְסַתְּפֵל מִיְהוּ וְכוּ', וּמִתְאַחֲדִים יַחַד, כֵּן הוּא לְמַעְלָה בְּשָׁמַיִם, כָּל מִי שְׁמִבְקֹשׁ מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לוֹ, אֲפֹלוֹ שְׁאִינוֹ רְאוּי, כִּי

רואים למעלה בשמים, אשר גם הוא אינו עושה
 הפרשים בין זה לזה. ולכן גם בשמים לא מדקדקים
 עליו כל-כף. וכך זה סוד משנכנס אדר מרבים בשמחה,
 החדש הזה שנהפך לנו מיגון ואנחה לששון ושמחה
 וליום טוב, עלינו לנצלו מאד מאד, הגיע הזמן שנזכה
 לעקר מאתנו את הרשעות והאכזריות, שאנו מתאכזרים
 על הזולת, ולא אכפת לנו ממנו כלל. איך יתכן דבר
 כזה?! סוף כל סוף אנו יהודים, אלא מחמת שהמן-
 עמלק נכנס בתוכנו, ועלינו לעקרו, את הספקות שיש
 לנו על זה על זה צריכים לשרש. עלינו לאהב כל יהודי
 באשר הוא יהודי, ולא להבחין מיהו ומהו, כי אנו
 רואים רשעות הגויים, שהמן-עמלק לא עשה הפרש בין
 יהודים שומרי תורה ומצוות, לבין יהודים שעדין
 רחוקים מקיום תורה ומצוות, עמלקים הארורים,
 הגרמנים, ימח שמם וזכרם, הכניסו בתאי הגז את כלם,
 ולא בדקו בציציות, מי כן שומר שבת ומי לאו, מי כן
 מניח תפלין ומי לאו, המן-עמלק רוצה את כל
 היהודים, ודבר זה צריכים להחזיר היטב בחג הפורים
 הזה. ולכן במקום לרוץ ולהתרוצץ עם הגויים, שאף
 פעם לא ישלימו אתנו, כמאמרם ז"ל (ספרי בהעלותך ט, י):
 הלכה היא בידוע, שעשו שונא ליעקב; ואל תחיו
 באשליות, שהם פעם ישלימו אתנו, במקום לטרח
 בעבור עשית שלום עמיהם, באו נשלים בינינו, נרחם

זֶה עַל זֶה, תִּרְאוּ לְהִיכָן הַתְּגַלְגָּלוֹנוֹ וְנִפְלְגוֹ, עַד כְּדֵי כָךְ, שְׂכַשְׂאָדָם נִמְצָא בְּצָרָה, לֹא רַק שְׁלֹא נֹתְנִים לְעִזְרוֹ, אֲלָא אֶפְלוֹ אוֹסְרִים לְהַזְכִּיר שְׁמוֹ, וְסוֹתְמִים אֶת פִּיּוֹת הַמְּסִיעִים בְּזֶה וְכוּ'. מֵהִיכָן לְמִדְנוֹ רִשְׁעוֹת כְּזוֹ, אֲכַזְרִיּוֹת כְּזוֹ, אִם לֹא מִקְלַפֶּת הַמֶּן-עַמְלֵק שֶׁנִּכְנַס בְּתוֹכְנוֹ? ! יְהוּדֵי נִמְצָא בְּצָרָה, וְאָסוּר לְהַזְכִּיר שְׁמוֹ, וְכִשְׂמִזְפִּירִים שְׁמוֹ סוֹתְמִים פִּיּוֹת וְכוּ'. וְלִכֵּן חַג פּוּרִים בָּא לְעַקֵּר רִשְׁעוֹת זוֹ שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שֶׁרוֹכֵב עַל הַנְּחַשׁ הַקְּדָמוֹנִי, שֶׁהוּא הִיָּה הָרֵאשׁוֹן שֶׁהִסִּית אֶת אָדָם וַחֲוָה מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן לֹא בַחֲנָם שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (חֲלִין קִלְטוֹ): הַמֶּן מִן הַתּוֹרָה מִיָּיִן? הַמֶּן הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְבַלְתִּי אֲכוֹל מִמֶּנּוּ אֲכַלְתָּ?! לְמַדִּים מִכָּאן, שֶׁזוֹ הִיָּתָה קְלַפֶּת הַמֶּן, וְלִכֵּן אוֹמֵר הַמְּדַרְשׁ (מְדַרְשׁ אַגְדָּה): נִחַשׁ זֶה הַמֶּן. וְכָתוּב בַּזֹּהַר, שֶׁעַל הַנְּחַשׁ הַקְּדָמוֹנִי רָכַב הַסֵּמ"ךְ-מ"ם. וְכָל פָּגַם הַמֶּן זֶהוּ חֲטָא עַץ הַדַּעַת, לְהַפְרִיד בֵּין טוֹב לְרַע.

וְלִכֵּן עֲכָשׁוּ בְּחֻדְשׁ אָדָר, חֻדְשׁ הַשְּׂמֵחָה, עָלֵינוּ לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשְּׂמֵחָה עַל כָּל הַשָּׁנָה, וּבְזֶה נִבְטַל אֶת הַמֶּן, אֶת כָּלל הָעַמְלָקִים, אֶת הָעַרְב־רַב, אֶת כָּל שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל, וְנִזְכָּה לְהִרְבּוֹת בִּישִׁיבוֹת, בְּבִתֵּי סֵפֶר תּוֹרָנָיִים, בְּכוֹלָלִים, בְּבִתֵּי כְּנִסְיוֹת וּמְדַרְשׁוֹת, שֶׁשָּׂם מִתְּפִלָּים וְלוֹמְדִים תּוֹרָה, לְחַנֵּךְ אֶת יְלָדֵינוּ לְאַהֲבָה, לְרַחֲמָנוּת,

לְבַטֵּל אֶת הַנְּחֹשׁ הַקְּדֻמוֹנִי שֶׁרָצָה לְהַפְרִיד בֵּין טוֹב לְרָע. וְלִכֵּן דִּיקָא בְיוֹם זֶה, חַג הַפּוּרִים, זֹכִים לְשִׁתּוֹת עַד שְׁלֹא יוֹדְעִים הַהֶפְרֵשׁ בֵּין הַמֶּזֶן לְמַרְדְּכִי, כִּי מִתְגַּלֶּה אֵלֵינוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ בְּלִי שׁוּם לְבוּשִׁים, וְאִז אָנוּ מִתְחִילִים לְרַחֵם זֶה עַל זֶה וְלַעְזוֹר זֶה לְזֶה, וְעַל-יַדֵּי-זֶה אָנוּ יּוֹצְאִים מִהַגְּלוּת וְנַעֲשִׂים בְּנֵי חוּרִין. מַהִי הַגְּלוּת? שְׂאָחַד מִפְּחַד מֵהַשְּׂנִי וְחוּנְף אוֹתוֹ, וְאִינוּ מִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּנּוּ, הַעֲקָר לֹא לַעְזוֹר לְזוּלָת, זֹו עֲקָר הַגְּלוּת. אָבֵל מַרְדְּכִי הַצְּדִיק עוֹקֵר אֶת זֶה מֵאֲתָנוּ. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (חֲלִיז קִלְטִי): מַרְדְּכִי מִן הַתּוֹרָה, מִנֵּיִן? הֵיכֵן מְרַמֵּז מַרְדְּכִי בַתּוֹרָה? מוֹר דְּרוֹר, שֶׁהוּא מוֹצִיאֵנוּ מִהַמְּרִירוֹת שֵׁשׁ בָּנוּ, וְעוֹשֶׂה לָנוּ דְּרוֹר — מוֹצִיאֵנוּ לְחֵרוֹת, שְׁלֹא נִהְיֶה מְשַׁעֲבָדִים יוֹתֵר לְמִדּוֹת רָעוֹת שֶׁל אֲמוֹת הָעוֹלָם, שֶׁנִּצָּא מֵהָאֲכֻזְרִיּוֹת שֵׁשׁ בָּנוּ. מַרְדְּכִי הַצְּדִיק מוֹצִיאֵנוּ מִהַגְּלוּת, עוֹשֶׂה אוֹתָנוּ בְּנֵי חוּרִין. וְלִכֵּן עֲלֵינוּ לְקַבֵּל עַל עֶצְמָנוּ עֲכָשׁוּ, מְשַׁנְכָּנִס אָדֶר מַרְבִּים בְּשִׂמְחָה, לְהִרְבוֹת אֶת הַשִּׂמְחָה בֵּין נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְלַכֵּת וְלַעְזוֹר לְכָל יְהוּדֵי אֲשֶׁר נִמְצָא בְּצָרָה, וְלֹא לְחַנֵּף אֶת אָף אֶחָד, וְלֹא לְפַחַד מֵאָף אֶחָד, לוֹמֵר אֶת הָאֱמֶת. נִמְצָא יְהוּדֵי בְּצָרָה, וּמָה אָנוּ עוֹשִׂים בְּעִבּוּרוֹ? כָּלוּם! וְלֹא רַק שְׁלֹא עוֹשִׂים מְאוּמָה, אֲלֵא לֹא נוֹתְנִים לְהַזְכִּיר שְׁמוֹ. מַרְדְּכִי מְרַמֵּז עַל מוֹר דְּרוֹר, שֶׁמוֹצִיאֵנוּ מִמְּרִירוֹתָנוּ, שֶׁנִּהְיֶה בְּנֵי חוּרִין, וְנִצָּא מִכָּל הַצָּרוֹת. וְאֶפְלוּ

אָנוּ נִמְצָאִים בַּמִּצְבִּים הַכֵּי קָשִׁים, כִּי אֵין בַּיִת אֲשֶׁר אֵין שָׁם מְשֻׁבְּרִים וְגַלִּים, לְדַאֲבוּנֵנוּ יִשְׁנֵם בְּתִים, שְׂאֲבָדוֹ אֶת יַקִּירֵיהֶם, וּמָר לָהֶם מְאֹד, יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם הַסּוֹבְלִים סָבֵל גָּדוֹל מִיִּלְדֵיהֶם, יִשְׁנֵם רוֹקִים וְרוֹקוֹת, שְׁעֵדִין הֵם לְבַד, שֶׁהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מְעִידָה (בְּרֵאשִׁית א): "לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדוֹ", אִם אָדָם לְבַד, זֶה לֹא טוֹב. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְבָמוֹת סב:): כָּל יְהוּדֵי שְׂאֵין לוֹ אִשָּׁה, שְׂרוּי בְּלֹא שְׂמֻחָה, בְּלֹא טוֹבָה, בְּלֹא שְׁלוֹם. יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׂאֵין לָהֶם פְּרֻנְסָה, וְהֵם בְּעֵנִיּוֹת וּבְדַחְקוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, עַד שְׂאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׂמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה לֵא, סִימָן יא): אֱלוֹי יִתְקַבְּצוּ כָּל הַיְסוּרִים לְצַד אֶחָד וְהָעֲנִיּוֹת לְצַד אֶחָד, הָעֲנִיּוֹת מְכַרְעֵת לְכָלֶם. כִּי הָעֲנִיּוֹת מְעַבְרַת אֶת הָאָדָם עַל דַּעְתּוֹ וְעַל דַּעְתַּי קוֹנֵנוּ (עֲרוּבִין מֵא:); וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׂמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה לֵא, סִימָן יב): אֵין לָךְ קִשָּׁה מִן הָעֲנִיּוֹת; וְלָכֵן אֶפְלוּ עַכְשָׁו, שְׂאֵנוּ נִמְצָאִים בְּצָרָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְאֵינָנוּ יוֹדְעִים מַה יֵּלֵד יוֹם, אֶל נֶא נָשִׁים אֶת הַתְּקוּהָ בְּזָה אוּ בְּזָה, שֶׁהוּא יַעֲזְרֵנוּ, טְעוֹת בִּיסוּדָה. יַעֲזֹר לָנוּ רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן, אֶלָּא עַל אָבִינוּ שְׂבִשְׂמִים. אֲבָל אֶסוּר לָנוּ לְהַתִּיאֵשׁ, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב'), סִימָן עח): אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאֶפְלוּ בַּמִּצְבִּים הַקָּשִׁים בְּיוֹתֵר, צְרִיכִים לְמִצָּא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (חֲלִין קִלְט:): אֶסְתֵּר מִן

הַתּוֹרָה, מִנֵּינָן? שְׁנֵאמַר: "וְאֵנֹכִי הִסְתַּר אֶסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא", בְּתוֹךְ הַהִסְתַּרָּה שְׁבִתוֹךְ הַהִסְתַּרָּה, שָׁם מוֹצְאִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה מֵה שְׁמַגְלָה לָנוּ אֶסְתֵּר. וְלִכְּן נִקְרָאת הַמְּגִלָּה עַל שֵׁם אֶסְתֵּר: "מְגִלַּת אֶסְתֵּר", שְׁמַגְלָה לָנוּ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֹא נִתְיָאֵשׁ בַּמְּצָבִים הַקָּשִׁים בְּיוֹתֵר, אֲלֵא נִתְאַחַד יַחַד, וְנַעֲזֹר זֶה לְזֶה, וְזוּ הַשְׂמִיחָה הַכִּי גְדוּלָּה. וְלִכְּן, בְּנֵי וּבְנוֹתַי הַיְקָרִים! דִּיקָא עֲכָשׁוּ בְּחֵג הַפּוּרִים, חַג קְדוּשׁ, נִרְאֶה לְנַצְלוֹ כְּרָאוּי. וְכָתוּב בְּתַקּוּנֵי-זוֹהַר (תַּקּוּנֵי כ"א), שְׁפּוּרִים יוֹתֵר גְּדוּל מִיּוֹם הַכּפּוּרִים. הֲלֹא אָנוּ יוֹדְעִים, שְׁיּוֹם הַכּפּוּרִים הוּא הַיַּחֲדוּת בְּשָׁנָה, שְׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לָנוּ עַל כָּל עוֹנוֹתֵינוּ, וְאֵין יוֹם חָשׁוּב יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, כְּמוּכָא (בְּרֵאשִׁית א, ה): "וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד" — זֶהוּ יוֹם הַכּפּוּרִים, שְׁאֵז מְכַפֵּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְעַם יִשְׂרָאֵל. עִם כָּל זֹאת, יוֹם פּוּרִים גְּדוּל בְּהִרְבֵּה מִמֶּנּוּ, כִּי יוֹם כּפּוּרִים כָּתוּב בְּכ' הַדְּמִיוֹן, הֵינּוּ יוֹם שְׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל בּו עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל, הוּא נִדְמָה כּפּוּרִים, נִמְצָא, שְׁפּוּרִים גְּדוּל הִרְבֵּה יוֹתֵר, וּמֵהִי גְדֻלַּת חַג הַפּוּרִים יוֹתֵר מִיּוֹם הַכּפּוּרִים? אֲלֵא בַּיּוֹם כּפּוּר אָדָם נִדְמָה כְּמִלְאָךְ, יוֹשֵׁב בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת בְּפִנְתּוֹ, מְעַטָּף בְּבִגְדִים לְבָנִים וּבְטִלִית וּמִתְפַּלֵּל אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵין לוֹ שׁוֹם שְׂיִכּוּת לְאָף אֶחָד, וּמִתְעַנֶּה, וְיוֹשֵׁב דְּבוּק בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא-כֵן חַג הַפּוּרִים אָדָם יוֹצֵא בְּחוּץ, וְעוֹזֵר לִיהוּדֵי שְׁנֵי, וּמְחַפֵּשׁ

וּמִבְקֵשׁ הַיְכָן יֵשׁ אֲבִיוֹנִים וְגַלְמוּדִים, אֵיךְ יֵשׁ אֱלֻמְנוֹת
וּיתוּמִים וּיתוּמוֹת לְעֶזְרָם, וּמִתְאַחַד עִם כָּלֵל נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד יִקָּר בְּעֵינַי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יוֹתֵר מִהַכֵּל. וְלָכֵן עָלִינוּ לְקַבֵּל עַל עֲצֻמְנוּ עֲכָשׁוּ מִשְׁנִכְנָס
אָדָר מְרַבִּים בְּשִׂמְחָה — לְהַרְבוֹת בְּשִׂמְחָה, לְשִׂמְחָה אֶת
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְעֶזֶר זֶה לְזֶה, וְגַם אָנוּ נִזְכָּה לְעִקּוֹר
מִתּוֹכְנוּ אֶת הַגְּזֻעָנוֹת הָאֲרוּרָה, אֶת הַרְשָׁעוֹת שֶׁל הַמֶּן-
עֲמֵלֵק, שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם שֶׁנִּדְבַּק בָּנוּ, שֶׁכָּל כַּחוֹ הַפְּרִד
וּמִשְׁל', מִפְּרִיד בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶה כָּלֵל הַמְּפֻלְגוֹת,
פְּלָג, פְּלָג, לְפַלֵּג אֶת הָעָם. הִבָּה נִתְאַחַד יַחַד וְנִעְזֹר זֶה
לְזֶה, וּבְזִכּוֹת זֶה נִזְכָּה לְגֵאֲלָה הַשְּׁלֵמָה, שְׁאוּמְרִים
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנָא דְבִי אֱלֵהוּ זֹטָא, פְּרָק א'): גְּדוּלָה
צְדָקָה, שְׂמִמְהָרַת יוֹם בֶּן דָּוִד וַיְמוֹת הַגֵּאֲלָה, אָמֵן וְאָמֵן!

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!